

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám 164

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8

Hágát igazolta Páris.

Ha a politikát az egzisztenciák tudományának lehet mondani, a diplomácia, a megfélemlítések és a lehetetlen lehetőségek színjátékának tudomány. A politikában is vannak kiszámíthatatlanságok és meglepetések, de normális politikai judicium mellett a politikában mégis csak meg lehet találni az Ariadne fonálát, amely a kanyargó ösvényeken, a zeg-zugokon, a szerpentinnek kivezet a szabadba, hogy ott a verőfényes napot, vagy a csillagos égboltozatot nézhessük. A diplomáciában már nehezebb a helyzet s avatlan kezekbe hiába adjuk az Ariadne fonálát, ott a jobb kéz nem tudja, hogy mit cselekszik a bal.

A szélső radikális magyar ellenzék sok figyelmet szentelt a hágai tárgyalásnak s amikor a tárgyalások lezárultak, olyan kritikai vihar, égi háború, jégeső szántott végig a magyar közéletre, hogy a gyengébb idegzetűek azt hitték, hogy nincs menekvés senki és semmi számára, aki a „hágai jogfeladásban”, a „magyar érdekek hágai elárulásában” bünszónok találtak. Mert csak emlékezzünk vissza a hágai tárgyalás után felhangzó ellenzéki orkeszterre, emlékezzünk vissza a hágai tárgyalás után felhangzó ellenzéki orkeszterre, emlékezzünk vissza a miniszterelnöki beszámoló nyomán felviharzó ellenséges kritikákra. Azokból kétség kizárásával azt állapíthatjuk meg, hogy a szélső ellenzék jobban van informálva, (?) minden kétséget kizárólag tudja, hogy „bajok voltak Hágában.”

A hangzavar, amely a hágai tárgyalást és a hágai tárgyalásról szóló beszámolót ellenzéki oldalról nyomon kísérte, csak akkor kezdett alább hagyni, amikor a cseh és román parlamenti ellenzék és saját számonkérőszék elé állította Benest, illetve Manolescut és Titulescut s tetemre hívást rendeztek, amiért a cseh- és román delegátus urak „elárulták” a cseh- és román érdekeket s amiért „nem tudták megakadályozni, hogy Magyarország Anglia és Olaszország támogatásával s Franciaország elnéző politikájának érvényesítésével — győzelmesen hagyhatta el a hágai csatateret.”

A mult eseményeit és kijelentéseit vizsgálva, amelyek a magyar fórumokon, majd a cseh és román fórumokon lejátsszódtak, csak azzal a megjegyzéssel kísérhetjük: „Mit jelent ez örült hangzavar még?” Ha megvizsgáljuk a párisi hetekre és hónapokra nyúló tárgyalást figyeljük, ugy nekünk is kedvünk kerekedik tetemrehívást rendezni azok sorában, akik a magyar kormányra s a hágai delegációra kigyót-békát kiáltottak, mert „Hágában elárulták a magyar érdekeket!”

Minden rosszban van valami jó. Az idegőrlő párisi tárgyalásnak meg volt az a jó eredménye, hogy a magyar ellenzéki politikások a párisi tárgyalások eseményein keresztül érezhették azt a vesszőfutást, amelyet igaztalan vádaskodásuk miatt kiérdemeltek. A

politika, az egzisztenciák tudománya, ahol a kezdő rutin még csak valahogyan elvergődhet a világhosszra, ha kezébe adják a világhosszra vezető Ariadne fonálát; de a diplomáciában ne akarjon élet és halál bírja lenni az, aki még csak gyermek cipőkben bukácsol.

A párisi tárgyalások nehézségei, ime, nem a kormány nehézségei, hanem magának a nemzetnek megpróbáltatás-

teljes percei voltak. Politikát lehet csinálni politikából, magáért a politikáért, de mindenáron való ellenzéki politikát csinálni, még a nemzet és az ország kárára is, az lehet privát szórakozás, de felelősség szempontjából nem állja ki a kritikát. Ezért igazolta Páris Hágát s ezért maradtak szárazon, csufos céggel homlokukon azok, akik a kormány gigászi munkája feletti igaztalan kritikát gyakoroltak.

telének ügyét nem terjesztették a szinügyi bizottság elé s így az nem foglalkozhatott vele.

Dr. Knézy hivatkozik replikájában dr. Puskás Dezsőre, hányszor járt nála szinügyi és színházi kérdésekben.

Végül is a főispán szavazására tette fel a kérdést 40 bizottsági tag a kisgyűlés által előkészített előadói javaslatot fogadta el és 24 bizottsági tag szavazott dr. Knézy Lehel indítványa mellett.

Interpelláció az italméresí illeték ügyében.

A közgyűlés utolsó pontja volt Trafikant Károly interpellációja az italméresí illeték ügyében, amelyet száz százalékkal magasabb összegben vetettek ki az idén az italkimérekre. Az interpelláció szövegét dr. Puskás Dezső helyettespolgármester olvasta fel.

Utána dr. Binder Péter adóügyi tanácsnok rámutatott, hogy az idén három évre: 1930-32-re vetették ki az italméresí illetéket, amely az előző 3 évvel szemben csakugyan ténnet felitt-ott eltérést... Az 1927-29 évi kivetés alapja 1925 aug. 31-től 1926 aug. 31-ig terjedő időben való forgalom volt, — most pedig 1928 aug. 31-től 1929 aug. 31-ig elért forgalom volt. A kivétel ellen felebbezésnek van helye. Az italméresí illeték felszámolási bizottság elnöke Weidinger Dezső nagybírtokos, helyettes elnöke pedig Szilágyi György mozgósínháztulajdonos: tagjai pedig két italkiméror, akiket a pénzügyminiszter kijelölése alapján a pénzügyigazgatóság hív be. A kivételbe a városi hatóságnak semmi beleszólása nem volt, annál nem működött közre, mert a pénzügyörtség írta ki az egyes italkiméror forgalmát.

Trafikant Károly szóbelileg is megindokolta interpellációját s rámutatott arra, hogy a városi hatóságnak igenis van némi köze az italméresí illeték kivetéséhez, mert az a város jövedelme teljes egészében. Utalt arra, hogy van olyan kiméror, akit 700 pengő licenc illetékekkel sújtottak akkor, amikor az illetéknek még 7 fillérje sincsen. Figyelembe veendő lett volna, hogy a megélhetés ezer perccel rosszabb és az olcsó italok mellett sincs fogyasztás. Annak tulajdonítja a kivétel aránytalanságát, hogy nem hozzáfértek annak az italméresí illeték kivétel bizottságban. Weidinger Dezső lehet nagyszerű gazda, érthet a földbirtokhoz, de abból nem következik, hogy a korcsmárhoz is ért. (Óriási derűtlenség.) Csak az tud együttérezni az italkimérorokkal, aki megérti bajukat s belátja roppant súlyos anyagi helyzetüket, mert a mai viszonyok — hitelrontás nélkül legyen mondva — valamennyinek az anyagi helyzetét megingatja.

A kisgyűlés elfogadta dr. Binder Péter válaszáat az interpellációra avval, hogy a magas italméresí illetéket sérelmező italkiméroroknak joguk és lehetőségük van felszámolással élni.

Rapid volt a város rendkívüli közgyűlése.

Interpelláltak a 100 perccel felemelt italméresí illetékek ügyében. — Egyik bizottsági tag furcsának találta, hogy a város most kölcsönt vesz fel, a mult közgyűlésen pedig a város adott nagyobb összegű hosszulerájatu kölcsönt.

Baja város törvényhatósági bizottsága kedden délután rendkívüli közgyűlést tartott Bisztray-Balku Gyula főispán elnökletével. A közgyűlés iránt szép érdeklődés nyilvánult meg. Csodálatos módon azonban a karzaton alig volt valaki. A közgyűlés rapid módon folyt le s alig háromnegyed óráig tartott. A bizottsági tag uraknak nem igen volt vitatkozó kedvük, igaz viszont el kell ismerni, hogy minden egyes pontot nagyszerűen készített elő a vezetőség.

A kormányzói leiratot, amelyet már közöltünk pár nap előtt, hódolattal vette tudomásul a törvényhatósági bizottság.

A kereskedelemügyi miniszter leiratát a 135 000 svájci frankos hosszulerájatu kölcsönnek utépitési célokra való rendelkezésre bocsátásáról dr. Binder Péter tanácsnok referálta, ismertette a kölcsön feltételeit, a különleges kikötéseket, a fedezetet, az amortizációt stb. A javaslatához Ezsöl Mihály szölt hozzá s noha bizonyos ellenmondást látott abban, hogy a mult közgyűlésen a város adott kölcsön 140 000 pengőt, most pedig a város vesz fel kölcsönt, mégis javasolta a kölcsön felvételét, mert csak így tudja a város biztosítani az állam egyharmados hozzájárulását. A közgyűlés elfogadta a javaslatot s így a város felveszi a svájci kölcsönt, amit 3 év alatt fog amortizálni.

A városi polgári iskolánál szedhető tan- és mellékdíjak, valamint az állami népiskolai beiratási díjaknak a szerződési megállapodás hatálytalanságával a szegény iskolás gyermekek részére való átengedése s végül Pogonyi Andor kir. járásbírónak és társainak a belvárosi elemi iskola ideiglenesen is megfelelőbb elhelyezése iránti kérelme ügyében úgy határozott a közgyűlés, amelynek lefolyását már ismertettük. Ez utóbbinál a javaslat értelmében felkérte a törvényhatósági bizottság a polgármestert, hogy keressen addig is megfelelőbb megoldást, amíg a fiukereskedelmi iskola és a reálgimnázium felépülnek.

A színház ügye.

A városnak megvételre felajánlott Központi Színház ügyében a pénzügyi

szakbizottság és a kisgyűlés véleménye alapján az előadói javaslat is elutasító volt, mert — mondotta dr. Puskás Dezső helyettespolgármester — a vételár és az átalakítási költség nem áll a városnak rendelkezésére anélkül, hogy a költségvetés fel ne borulna.

Már-már elfogadta a közgyűlés a javaslatot, amikor felállott dr. Knézy Lehel s azt kérte frappáns hatású beszédben, hogy a törvényhatósági bizottság ne utasítsa el „a limine” a színháztulajdonos ajánlatát, hanem a törvényhatóság megbízásából lépjen dr. Vojnics Ferenc polgármester közvetlenül érintkezésbe Fiedler Józseffel és személyesen tárgyaljon a színház megváltásáról s annak áráról. A város nem helyezkedhet san géne a rideg elutasítás álláspontjára, mert ez az egyetlen alkalom, amikor a város saját tulajdonu színházépülethez juthat s ezt a kedvező alkalmat nem szabad elszalasztania a városnak.

Bajai Péter: Igaza van! A városnak meg kell vennie!

Dr. Knézy ezután utalt arra, hogy ő, aki csaknem az egyetlen volt a régi szinügyi bizottsági tagok közül, aki mindenkor lelkes megértést tanúsított a színház ügye iránt, — joggal beszélhet így, mert a többi szinügyi bizottsági tagok még az ülésekre sem jártak el.

— Az egész színházépület 175 000 pengőbe kerülne Csauscher Adám részével együtt. Elismernem, hogy a társas viszony, valamint az ingatlanon lévő teher komplikálja a vételt, de hála Istennek, vagyunk itt elegendő jogászok...

Hangok: Hogyne? Hála Istennek!

Dr. Knézy: ... akik rendezni tudnók az ügyet

A bizottsági tagok éljenzése közben fejezte be lelkes és kulturszeretetről tanuskodó beszédét.

Dr. Tordai Ányos: A szinügyi bizottságról tett észrevételre szeretnék reflektálni. Én 4-5 éve vagyok tagja a szinügyi bizottságnak, de alig 2-3-szor kaptam ülésre meghívót. Mindig el is mentem, de sajnos, mindig csak ketten maradtunk: dr. Puskás helyettespolgármester és én. Más nem jelent ott meg. A Központi Színház megvé-

Uránia zöld, Schweinfurtti zöld, Arzola 45,
Nosprasen, Elosal, Tutokil, Meritol arzénporozó szer és az összes növényvédelmi szerek gyári főraktára
Városi Drogériában, Baja. Vörösmarty Mihály utca 1. — Telefon 350.

Nehézségek merültek fel a reál-gimnázium és a cisztercita rendház építése körül.

Baja város törvényhatósági bizottsága egy hónappal ezelőtt nagy lelkesedéssel határozta el, hogy az új reál-gimnázium és cisztercita rendház építésének biztosítása végett örömmel vállalja el az építkező szerepét, amelyet sem a kultuszminiszter, sem a cisztercita rend nem volt hajlandó vállalni. Amikor a törvényhatósági bizottság vállalta az építkező felelősséget, akkor a törvényhatósági bizottság előtt csak egyetlen szempont lebegett és pedig a bajai munkások, a bajai építőipar és a helyi ipar foglalkoztatása.

A város hivatalos és nehéz szerepre vállalkozott akkor, amikor a saját rizikójára belement abba, hogy az 1,750.000 pengős költségelöliránnyal tervezett építkezést kerekén másfél millió pengővel gondolta megoldani. A szerep főleg azért volt nehéz, mert az 1.750.000 pengős költségelölirányzat mellett tulajdonosok szoktak felmerülni.

A kultuszminiszter a városhoz intézett leiratában, amelynek szövegét annak idején teljes terjedelmében közöltük, rámutatott, hogy csak másfél millió pengő áll rendelkezésre erre a célra és hogy a város kijöhessen ebből az összegből, eleve hozzájárult a tervek olyan irányu módosításához, hogy az építkezést a másfél millió pengővel biztosítani lehessen.

A tervek jelentéktelen leegyszerűsítését már el végezte a városi mérnöki hivatal s az építkezés biztosítása végett hozzájárult a tervek kisebb méretű megváltoztatásához dr. Kotsis Iván műegyetemi tanár, a létesítendő új épület tervezője is.

A törvényhatósági bizottság határozatát sürgősen felterjesztették a belügy és kultuszminiszterekhez, valamint másolatban megküldötték azt dr. Werner Adolf zirci apátnak is, aki most tette meg észrevételeit a városi mérnöki hivatal által helyesnek vélt változtatásokra. (A város ugyanis azt tervezte, hogy magát az építkezést felszerelés, tervezői díj és az utca nivellálása s kikövezése nélkül 1.200.000 pengős költségelöliránnyal fogja elvégeztetni.) A zirci apátur felterjesztette észrevételeit a kultuszminiszternek, de egyúttal megküldötte azt udvariasságból másolatban Baja városának is. A terjedelmes átiratot a kedd délelőtti pénzügyi bizottsági ülésen ismertette dr. Vojnics Ferenc polgármester.

A zirci apátur általában helyesel bi-

zonyos kisebb jelentőségű változtatásokat s azokhoz eleve hozzájárul. Hangoztatja azonban azt, hogy az új reál-gimnázium és cisztercita rendház nem egy emberöltőre készül, hanem több emberöltőre, talán évszázadokra számít, a kivételnél bizonyos kikötéseket tett, illetve ragaszkodik az eredeti terv elgondolásához.

Igy például a kultuszminiszter megengedte, hogy a beépítendő légköbméter mintegy 2500 légköbméterrel csökkentessék s hogy a terveket ennek arányában átdolgozzák, illetve mérsékeljék a kiadások redukciójának elérésére. A városi mérnöki hivatal ezért a ciszterci rendház szobáinak traktus mélységét 6 méterről 5 és fél méterre szűkítette, amivel jelentős mennyiségű légköbméter beépítésétől mentesült volna, illetve takaríthatott volna meg.

A zirci apátur azonban nem hajlandó belemenni a szobamélységek ilyen korlátozásába és ragaszkodik az eredeti tervhez. Ugyancsak ragaszkodik dr. Werner Adolf apátur ahhoz is, hogy az épület teteje rézfedőből készüljön, mert ez garantálja azt, hogy a fentartási költségek minél kisebbre zsugorodnak. A tetőfedésnél is jelentős megtakarítást vélt elérni a város.

A zirci apátur tiszteletreméltó szempontjait hosszasan fejtegeti a Baja városának is megküldött felterjesztésben, amelyet — azt hisszük — ma, vagy holnap nyilvánosságra hoz a város s akkor nekünk is módunkban lesz azt teljes terjedelmében ismertetni.

Hiszünk azonban azt, hogy ezek a nem egészen váratlanul felmerült ellentétek — amelyek husvéti ünnepi lapszámunkban Bisztray-Balku Gyula főpán is sejtetett a vele folytatott interjúban — nem olyan súlyosak, hogy azok ne volnának egy kis jóakarattal, bölcs megértéssel áthidalhatók. Bizonyosra vesszük, hogy sikerülni is fog teljesen eliminálni ezeket az aprólkos ellentéteket, amelyeken nem mulathat az építkezés mielőbbi megkezdése. A városnak mindent el kell követnie az ellentétek tisztázására és a zirci apátur által támasztott feltételek igazságos rendezésére, hogy a munka, amit a bajai munkanélküliek úgy sóvárognak, mint a hívó lélek az Urat, — mielőbb gyorsan megindulhasson. Sajnálatos volna, ha ez a kis intermezó hátráltatná a munkálatok kiírását, a versenytárgyalás megtartását és munka megindulását.

Házat vett és építkezik a Városi Villamosüzem Pécsváradon.

A városi kisgyűlés hétfőn délután tárgyalta a Városi Közüzemek igazgatóságának előterjesztését, hogy engedje meg a kisgyűlés, hogy a Villamosüzemek baranyamegyei kirendeltsége részére Pécsváradon 12.000 pengő vételáron házat és telket vásároljon s ott legfeljebb 25.000 pengőnyi költségvetéssel építkezzen. Az ügyet Nagy András főmérnök referálta a kisgyűlésen. A pécsváradai kirendeltség eddig Frick Imre ingatlanon bérelt házból volt elhelyezve, de a ház április 23-án átvételre került s ha az más kezére jut, félő volt, hogy május 1-én felmond az új tulajdonos a kirendeltségnek. A házáért eredetileg többet kértek, de lealkudták 12.000 pengőre s ezen az áron megvették a közüzemek. A telken három házcsoport van. Bejelentette, hogy az utcai front használhatatlan: azt át kell építeni s azonkívül az egész házat át kell renoválni, ámbár — mondta a javaslat — a ház akkor sem lesz modern.

Bessenýó Miklós a házvétel helyeselte, de javasolta, hogy az építkezést későbbre halasszák el annál inkább is, mert a kirendeltség részére felhasználhatók volnának a javaslat szerint mások részére berbe adandóknak jelzett épületek.

A kisgyűlés ülésére a főispán felkérte Horváth Ivánt a Villamosüzemek igazgatóját is, hogy ő adjon szakzerű felvilágosításokat, amit Horváth Iván elő is terjesztett. Szerinte a telken lévő épületek lakásai a kirendeltség vezetőjének

és alkalmazottainak kellene arra az esetre, ha megköszölnék.

Dr. Vojnics Ferenc polgármester szerint a Villamosüzemek igazgatóság nem szívesen foglalkozott a házvétellel és az építkezéssel. A helyzetnek helyszínen való tanulmányozására kiküldötte Klein Emil villamos bizottsági tagot, aki mint dunaszekesői gyáros ment le. Klein Emil a helyszínelés után úgy nyilatkozott, hogy helyes a ház megvétele, mert Pécsváradon nem tudnának megfelelő házat bérelni.

Babics József (munkás) annak a bizottsítását kérte hogy az építkezésre a bajai iparosok is pályázhassanak.

Dr. Vojnics Ferenc rámutatott arra, hogy Baranyamegyében nem téglával építkeznek, hanem kővel. Egyébként pedig az ipari munkákat úgy írják ki, hogy azokon a bajai iparosok is részt vehessenek.

Miután Bessenýó Miklós nem akarta vissza vonni indítványát, szavazásra tette fel a főispán az előadói javaslatot és Bessenýó indítványát. Az előadói javaslat emelkedett határozatra. Bessenýó indítványa mellett még Katanics Antal, Klauer Lajos és Antalfy Ferenc szavaztak.

— **Ruhakiosztás a menhelyi gyermekeknek.** A menhelyi gyermekek ruházata és lábbelije május 4-én és 5-én a szegényházból kiosztásra kerül. A nevelőszülők jelenikézenek átvétel végett. Városi közgyám.

KORCSMAI HITELEZÉST

tiltó táblák

kaphatók a „CORVIN”-nyomdában.

Ha elegánsan akar öltözködni, ne pocsékolja pénzét holmi tömegcikkre, hanem keresse fel

HORVÁTH KÁROLY mértékszabóságát,

ahol a legújabb divat szerint, legmegbízhatóbb munkával készülnek öltönyei.

Nagy választék divatszövetekben.

Horváth Károly angol uri szabó

Baja, Arany János-u. 6. — Az új postával szemben.

A IV. Károly király emlékmű felállítására 100 négyszögöl területet engedett át Baja városa a Dunaparton a két Szentkorona Szövetségnek.

A Magyar Nők Szentkorona Szövetsége és a Magyar Férfiak Szentkorona Szövetsége beadványban azt kérték megfelelő kenetes indoklással, hogy IV. Károly király emlékére, illetve azon historiai momentum megörökítésére, hogy itt Baján a Dunaparton hagyta el Károly király a szárazföldet, felállítandó emlékmű elhelyezésére területet engedjen át a Dunaparton a város. A beadványt gróf Apponyi Albertné, herceg Odessalchi Károlyné szül. gróf Andrássy Klára, gróf Széchenyi József és Keresztes Arthur nyug. tábornok, a két szövetség elnökei írták alá. A mérnöki hivataltól Horváth Béla műszaki tanácsos a Szövetség bajai exponensével, dr. Donhoffor Szilárdnéval megtekintették a dunaparti területet s ott az ötödik lépcsőlejártnál 7 m. széles és 13 m. hosszú, összesen 91 négyszögöl területet jelölt ki avval az in-

dokolással, hogy az a terület elég lesz erre a célra.

Bessenýó Miklós kisgyűlési tag nagyobb terület és pedig 10 m. széles és 20 m. hosszú terület átengedését kérte, mert az emlékmű nagyszabású lesz s méltó akar lenni ahhoz a szűzséhez, amely célt akar szolgálni.

Dr. Knézy Lehel szerint először jó volna tudni, hogy mit akar csinálni a kettős Szövetség.

Bisztray-Balku Gyula főispán szerint a határozat úgy szóljon, hogy szükség esetén nagyobb területet vehessen igénybe a Szövetség, ezért dr. Valentin javaslatára a kisgyűlés úgy határozott, hogy az emlékmű felállítására körülbelül 100 négyszögöl területet enged át a város a Dunaparton.

Ezek után az volna fontos, hogy az emlékművet ne használják fel Habsburg-párti propaganda üzésére.

Kisgyűlési kaleidoszkop.

A városi kisgyűlés ügyintéző hatáskörben kilátásba helyezte Molnár István Zrínyi utcai szatócsnak, aki már 10 év óta lakik Baján s ellene semmi-féle gátló körülmény nem merült fel a községi kötelekbe való felvételét.

Özv. Farkas Ödönnének 16-ik életévét betöltött gyermeke után a város tovább folyósítja a havi 8 pengő 98 fillér nevelési járulékot, noha elmulasztotta bejelenteni, hogy gyermeke elmult 16 éves.

Özv. Kappa Mihályné 960 pengőért eladta házat özv. Benkovic Mihálynéknak avval, hogy öt életfogytig kötelelt tartani s ezt a köteleztséget yevő kiskoru gyermekei is vállalták. Özv. Kappáné után szegényházi tartás fejében 120 pengő merül fel, amit özv. Benkovic Mihályné kért elengedni. Özv. Benkovicnének hat kiskoru gyermeke van: a vagyon a ház és 700 négyszögöl szőlő. A kisgyűlés úgy határozott, hogy a százhusz pengőt elengedi.

Lissák Ferenc budapesti s Harnos Sándor és neje bajai lakosok ajánlottak a városnak a vásártéri 25 sz. telek megvételére, amelyet előbb a törvényhatósági bizottság Sáfrán István népművelési titkárnak engedett át, de mert a kifizető határidőn belül nem építkezett, Horváth Béla műszaki tanácsos előadó kérte a régebbi kisgyűlési határozat hatályon kívül helyezését s azt, hogy a telekre nyilvános áriejtést tartsanak.

Ugyancsak kérte egy régebbi kisgyűlési határozattal Major Károlyné részére eladott vásártéri 40 sz. telek visszavételét, mert Majorné kijelentette, hogy nincs módjában építkezni s mert akadtak olyanok, akik bejelentették igényüket erre a parcellára s tudnának is építkezni. Ugyancsak nyilvános árverés útján való eladását javasolta. Mindkét esetben a kisgyűlés az előadói javaslat értelmében határozott.

Dr. Versényi Jenőné szül. dr. Csóor Andrea városi íb. t. főúvoos és férje dr. Versényi Jenő rendőrkapitánynak

a város tulajdonát képező Tögl-féle házban bérelt lakásuk kibővítéséhez szükséges építési anyagok egy részét természetben átadja a város és pedig mintegy 16500 drb. téglát, 1900 drb. hódfarkú cserepet stb. s hozzájárult a bemutatott tervezet szerinti építkezéshez avval, hogy a jogviszony megszüntése után az új épület a város tulajdonát képezi. Az előadói javaslatot elfogadta a kisgyűlés.

Manhold Kálmán szállító volt városi bérlőnek azon kérelmét, hogy 924 pengő 52 filléres hátralékos boltbérből — aminek régebben kért elengedését a kisgyűlés egyszer már elutasította — az üzlethelyiségbe beépített 603 pengő 66 fillér építési költséget engedje el a város, — az előadói javaslat értelmében elutasította a kisgyűlés.

Matkovits János cipésziparos városi boltbérletet kért, hogy 248 pengő boltbérhátralékát 8 havi részletben fizethesse meg s ennek garantálására 30 pár cipőt ajánlott fel kézzálogul, amit a kisgyűlés a referens propozíciójára elfogadott.

A közközház tífűbetegpavillon padlásterének manzárdszerű átalakítási ügyét a hiányosan elhelyezett kórházi személyzet részére leveiték a kisgyűlés napirendjéről s ezzel véget ért a kisgyűlés.

Belvárosban egy nagy sarokház

két üzlethelyiséggel és több lakással eladó.

Cím a kiadóban.

Kényelmes ülésű személy-

Autó

helyi és vidéki turákra olcsón bérelhető Balog Andornál, Baja, Árpád-utca 6. Telefon 342.

Nincs jobb az eredeti
UNIO
amerikai rendszerű folytonégő kályhánál. Egy kályhával egész lakását fűtheti.
Kedvező fizetési feltételek.
Gyártja: Oettl Antal vasöntőde és gépgyár r. t.

Központi eladás és mintaraktár
Budapest, VI., Andrássy ut 9.
Telefon: A. 161-08.

Figyelem! Megtérülnék utazási költségei, ha a Nemzetközi Vásár tartama alatt előjegyezteti Unio kályháját. Magas engedményt adunk!

HÍREK.

Földes Arnold gordonkaművészi műsora a Liszt Ferenc-Kör május 6-i hangversenyén. 1. Bréval: Szonáta G-dur. Allegro brillante. Adagio cantabile. Rondó. Előadja Földes Arnold gordonkaművész és Herz Ottó zongoraművész. 2. Tschai-kowszky: Változatok egy rokokó-téma felett. Előadja Földes Arnold. Szünet. 3. Chopin: Etude; opus 25. b) Haydn: Menuett. c) Popper: Fonódal. 4. Sarasate-Földes: Zigeunerweisen. Előadja Földes Arnold Zongorán kísér Herz Ottó dr. Kezdeté fél 9 órakor.

Országos Orvoskongresszus Budapesten. Május 10- és 11-én, vagyis a Budapesti Nemzetközi Vásártartama alatt országos orvos-kongresszus lesz Budapesten. A résztvevő külföldi és belföldi orvosok a vásár igazolványa alapján jogosultak a vásár igazolványa alapján jogosultak a vásár összes utazási és vizum-kedvezményeinek igénybevétele. A rendezőség közel 2.000 külföldi és belföldi orvos érkezésével számol.

Mennyi őszi buza termés várható az Egyesült Államokban. Az Egyesült Államok őszi vetéséről megjelentek az első magánbecslések, amelyek szerint egyes becslők 153 millió q-ra, mások 151,2, illetve 151,8 millió q-ra becsülik a várható őszi buza termést.

A kis földhaszonbérlet adó-alapjának a kiigazítása. Baja város adóhivatala értesít a 20 holdon aluli földhaszonbérletét, hogy a bérlet terjedelmében beállított változás miatt a rögzített adóalapnak a felmondását nem kell kérni, hanem azt hivatalból figyelembe veszik. A bérlet terjedelmében beállított változást azonban f. évi február végéig a városi adóhivatalba be kell jelenteni.

Harmadára csökkentik az amerikai kivándorlást. Értesítésünk szerint az elkövetkező esztendőben a mostani 1131-el szemben csak 355 magyar kivándorló kaphat utlevelet az Egyesült Államok területére. A kivándorlás restringálása az amerikai munkanélküliséggel van összefüggésbe. Amerika védekezik a kivándorlás útján előálló munkanélküliség ellen.

Gyomor, bél és anyagcsere-beteg-égeknek a természetes **Ferenc József** keserűviz az emésztő szervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti, hogy a tápláló anyagok a vérbe kerüljenek Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a **Ferenc József** viz különösen ülő életmódnál kitűnő gyomor- és bélszabályozó szer. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Győr megye 600 ezer pengő kölcsönt akar felvenni. Győr, Moson és Pozsony vármegyék ideiglenesen egyesített vezetősége tárgyalásokat folytat a magyar kormány útján egy körülbelül 600 ezer svájci frankos kölcsön felvételéről, amelyen nagyarányú építkezéseket óhajtana végeztetni. Egy svájci banksoport erre nézve már ajánlatot is tett, most azonban a budapesti bankok részéről az az ajánlat érkezett a kormányhoz, hogy a pesti pénzügyminiszter ugyanolyan feltételek mellett hajlandók megadni a kölcsönt a vármegyének, mint a svájciak.

Értesítés. A szombat esti előadás alatt előfordult géptörést már teljesen rendbe hoztuk, így a jövőben a párhuzamos vetítés ismét biztosítva van. A nagyérdemű közönség megértését és jóindulatát kérem addig is, amíg ez az újítás tökéletesen működik, de egy olyan technikai készültséget igénylő kezelő ezuttal még alig található és így a legjobb indulatú gépkezelőnél is előfordulhatnak kisebb hibák addig, amíg kezelését alaposan megtanulja. A mai műsorunk zavartalan és precíz előadása most már minden tekintetben biztosítva van és igen szép műsorral várom t. közönségemet. Teljes tisztelettel **Szilágyi György.**

Bélyegakció a papi hivatások emelésére. A francia katolikusok, hogy az egyre fenyegetőbbé váló paphiányon segítsenek, a legkülönbözőbb eszközökkel igyekeznek a papi pályának propagandát csinálni és a papnevelés anyagi eszközeit megszerezni. Legutóbb 5, 10, és 20 centimes és 1 frankos bélyegeket bocsátottak ki, amelyeknek a jövedelmét szegény papnövényedek tanítására fogják fordítani. Franciaországban ugyanis szekularizációs törvények életbélése óta az egyháznak semmi vagyona nincs a paposság eltartására, valamint a szegénysorsú papnövényedek neveltetése teljesen a hívek gondja.

Az árpaküldemények behozatalának szabályozása. A földművelésügyi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértően elhatározta és elrendelte, hogy növényegészségügyi szempontból a külföldről érkező árpaküldemények a vámhatáron a behozatalban csak akkor vámképezhetők, illetően csak akkor utalhatók behozatali vámkézelés végett a belterületen levő vámhivatalhoz, ha az illető szállítmányt a termelő ország illetékes szakintézete vagy szakközvegy által kiállított hivatalos származási és egészségügyi (fertőzésmentesség) bizonyítvány kíséri. A származási és egészségügyi bizonyítványokkal nem rendelkező árpaszállítmányok visszautasítandók és csak vizsgálat után vámképezhetők, és továbbíthatók.

Kerti murva
rendelését azonnal szállítja
MÁK mésztelep
BAJA, Mátyás kir.-tér 10.
Telefon 356
(járásbírósággal szemben.)

Bérmálási ajándékok

Értékes tárgyak legolcsóbb bevásárlási helye.

Nőknek:

14 karátos arany karlanc csüngővel	P 5-50
14 " " nyaklánc csüngővel	" 8-
14 " " karóra	" 18-
14 " " fűggő	" 6-
Köves arany gyűrű	" 4-
Ezüst lánc csüngővel	" 1-50
" köves vagy masszív feszület	" 1-50
gyűrű	" 1-50
Ezüst fűggő	" 1-50
Olvadó tokkal	" 3-
Karóra szalagos	" 9-

Férfiaknak:

Zsebhóra láncal	P 7-80
14 karátos arany pecsétgyűrű	" 6-
Ezüst óra láncal	" 16-50
Ezüst cigarettatárcsa	" 30-
Alp. ezüst cigarettatárcsa	" 9-

NÉZZE MEG A KIRAKATBAN A FENTI TÁRGYAKAT. SAJÁT MŰHELY.

BACSÁNYI J. óras és kiegészítő
Piébánia templom mellett. Dr. Juray-ház.

A bajai kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság.

3886 1930. tkv. sz.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Pollák József végrehajthatónak Hurtony János végrehajthatást szenvedő ellen indított végrehajthatási ügyében a telekkönyvi hatóság az újabb árverést 180 P tökéketelés és járulékaival, valamint csatlakozottak kimondott Bank és Kereskedelmi R.-T.-nek 100 P tőke s jár., Ripp Samu és fia cég végrehajthatónak 240 P tőke és jár., dr. Monostori Gyulának 1000 kor. és 938 P tőke és jár., Goldschmidt Jakabné szül. Schön Malvinnak 39 P 36 f tőke és jár., ifj. Hurtony Jánosné sz. Nagy Agnesnek 1163000 korona és 3 q buza és Adria Biztosító Társaság budapesti cégnek 773000 kor. tőke és jár., behajthatása végett a bajai kir. járásbíróság területén lévő Bátmonostor községben fekvő s a bátmonostori 1450 szu. betétben A 1. 10 sorszám 2575 hrsz. 1 hold 947 □-l Varga József jogutód dologi adós nevében álló szántó Hurtony János és neje Vida Anna javára bekebelezett élethossziglami jog-szélességben tartásával 1000 P kikiáltási árban a bátmonostori 2232 szu. betétben A + 2 sorsz. 6447 hrsz. 1126 □-l Varga József jogutód dologi adós nevében álló szántó 500 pengő kikiáltási árban, a bátmonostori 2931 sz. betétben A + 1 sorsz. 6222 hrsz. 1059 □-l Varga József jogutód dologi kezes nevében álló szántó 500 P kikiáltási árban s a bátmonostori 3400 sz. betétben A + 1 sorsz. 775/2 hrsz. 200 □-l 500 pengő kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1930. évi május hó 15. napján délután 4 órakor Bátmonostor község-házánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár felénél, illetve kétharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881: LX.

t.-c. 42. §-ában meghatározott árfo-lyammal számított óvadékképes érték papírosban a kiküldöttnek letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.-c. 147. 150, 170. §§; 1908: XL. t.-c. 21. §).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyom-ban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegyenlíteni. (1908: XLI. 25. §.)

Baja, 1930. évi március hó 14. napján

Pogonyi s. k.
járásbíró.

A kiadmány hitelűl:
Timpauer
kiadó.

Ha épít, építsen
fával égetett téglával,
mert az
salétrommentes.

Hódfarkú és hornyolt cserép
Küttégla
Hatsarkos járdatéglák
Mindenféle chamotte téglák.

Cementáruk

Egyszerű cementlapok
Diszes cementlapok
Mozaiklapok
Járdalapok
Küttgyűrűk
Cementcsövek
Cementvályúk
Lábazati kövek
Keresztek
Síremlékek
Sírbefedések
Sírkeretek
Esővízmedencék.

Építési anyagok

la Portland cement
Fehér cement
la Darabos mész
Kavics-homok
Cement festékek
Granitto
Csiszoló anyagok
Biber-Tricosal
Stuccatur nád
Elszigetelő lemez
Kátránypapír

házhhoz szállítva, a legjutányosabb árban ajánl

Grünhút és Társa

Városl. Iroda: Türr István-utca 5. sz.
Telefon 160-111-234.

Telefon 26. **Schön és Bajai** Haynald-u. 13.
képviselői:

Pécsi bányatermékek:
5 kg-os brikettek
cséplésre, TOJÁS és DUNABRI-KETTEK központi fűtés és házi-fűtésre (takaréktűzhelyekhez ingyen rostély), KOVACSSZÉN, MOSOTT BORSÓ, DARA és APRÓSZÉNEK üzemi célokra.

Bécsi gázgyári diókoksz
az elismert legjobb fűzelőanyag leszállított áron.

Beliscei Guttmann-féle
Retorta búkkfaszén
kartellen kívül.

Poroszszén. — Tűzifa vagonkételekben.

U-R-A-N-I-A
1930. április hó 30-án, szerdán délután 6 és este fél 9 órakor.
A Metró Goldwyn „kitűnő hangos” filmje

A nagy mérkőzés

(Ádámok és Évák.)
Egy boxbajnok és egy diákleány szerelmi története 8 felv.
Főszerepben: WILLIAM HAINES és JOAN CRAWFORD.
Kísérő filmek:

Rózsák dala

Színes revü énekes, táncos, zenés felvételekkel
MUKI KALANDJA hangos burleszk 2 felvonásban

ETERNIT

gyageladási és
tetőfedési
vállalat.

Telefon: 290.

Lerakatok:

DELY Géza
fatelepein.

Telefon: 105.

ETERNIT UDVAR BAJA, BUDAPESTI-UT

Itt a tavasz

és Önnek szüksége van **háztartásában**: a konyha tisztántar-
tásához, lakása takarításához, butorai ápolásához, ruhamosáshoz
és egyéb házi teendőihez a modern technika által gyártott,
kipróbált és bevált

tisztító-szerekre, anyagokra, eszközökre:

FESTÉK minden célra.
OLAJ- ÉS ZOMÁNCFESTÉKEK minden színben.
Lakkok, linoleum és borostyán.
Brunolin, terpentín, szagtalan vaslakok.
Német és angol csónakfestékek és lakkok.
BUTOR- ÉS BŐRFESTÉKEK minden színben.
Kefe, seprő és ecsetárúk, meszelők.
Padlóbeeresztő- és fényesítő-szerek, viaszok, paszták.
Fémtisztítók, szivacs, szarvasbőr.
Amerikai légyölő- és rovarirtószerek, fertőtlenítők.
Kátrány, carbolineum, biber, creolin.
Olajok és vegyitermékek, savak stb.
Ezeket Ön szakzerű használati utasítás mellett
a legolcsóbb áron

szerezheti be
TÁNCZOS ERNŐ szaküzletében.
BAJA, Erzsébet királyné-utca 5. sz.

Allítsa össze és rendelje meg nálam (telefonon 85. szám alatt)
szükségletét, pontosan **házhöz szállítom**. — Ne késlekedjék
bevásárlásával, Ön szereti a **tisztaságot**, mert az egészséget
és örömet ad.

Modernizálja

készülékét, telepes rádióját hálozatra

Legolcsóbban alakítja

BRUSZT JÓZSEF okl. gépészmérnök
elektró- és rádiótechnikai vállalatánál.
BAJA, Szent István-tér 4. — Telefon 255.

Baró Guttmann-féle Bellistyei

retorta faszén

Környékbeli (Bács, Pest és Baranya)
Főelárusítója, BAJA.

Elsőrendű

Baró Guttmann-féle Bellistyei

kirostált

retorta faszén

nálam lila, kék és piros színű papírszakokban
leragasztatlanul,
hogy a vevő a retorta faszén minőségéről meggyőződhessen,

16 pengős árban

kapható házhöz szállítva minden mennyiségben.

Azonkívül elsőrendű fával égetett garantáltan kőmentes
saját égetésű hófehér meszemet,

amely az országban elismerten a legelső márka.
A legolcsóbb napi árban minden mennyiséget házhöz szállítok.

SPITZER ILLÉS

Telefon 121. és 204. BAJA. Telefon 121. és 204.

Drótkerítés

olcsón

UTRYNÁL

Erzsébet kir.-né-u. 38.
Telefon 280.

Saját gyártmányu

nyugagyak,
kertszék és asztalok
Utry Pál Fiainál.

Apr. 28-tól máj. 5-ig.
reggel fél 8 óráig

Lovassy Ödön és
Dr. Geiringer János
gyógyszerész patikája tart
éjjeli szolgálatot.

Az ügyeltes gyógyszerész
vasárnap délután is nyitva áll
a közönség rendelkezésére.

ASINGER VARRÓGÉPEK
MÉGIS A LEGJOBBAK!

A valódi Hatschek-féle

Eternit

Pala és cső
Könnyű, törhetetlen,
fagy- és tűzmentes.

Főelárusító:
GOLDSCHMIDT LAJOS
utóda,

Zádor Oszkár

Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton. Telefon 210.

Lerakatok:

Wildmann Kálmán, Dezső
Gara.

Liebhauser Lőrinc
Vaskut.

Erdős István
Érsekcsanád.

Kalmár Sámuel
Nemesnáduvár.

Wittner Márton
Bácsbokod.

Kovács János
Bátmonostor.